

de Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD VAN DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Het kabinet en de onderwijsvrijheid

2 De Knecht
des Heeren

4 Geef zoekers tijd en ruimte
Bijbels beschouwd

9 De weg naar de Val
Column

DE KNECHT DES HEEREN

*‘Zie,
Mijn Knecht,
Dien Ik
ondersteun,
Mijn Uitverkorene,
in Denwelken
Mijn ziel een
welbehagen heeft.
Ik heb Mijn Geest
op Hem gegeven,
Hij zal het recht
den heidenen
voortbrengen.’*

Jesaja 42:1

Onze tekst begint met: ‘Zie’. Dat is geen vriendelijke uitnodiging, maar een Goddelijk bevel. Het is alsof de Heere Zelf zegt: Geliefden, wend nu uw oog af van de omstandigheden, en zie Mijn Knecht. Want juist in de lijdenstijd krijgt dit woord bijzondere betekenis.

Wij kunnen deze weken zo stilstaan bij het lijden als gebeurtenis, bij de kruisiging als een aangrijpende geschiedenis. We kunnen over Golgotha lezen als een geschiedenis. Maar de Heilige Geest wil dat wij Hem zien zoals de Vader Hem hier aanwijst, namelijk als de Knecht des Heeren. Als de Knecht in Gods raad. Niet slechts als het Lam Dat lijdt, maar als de Knecht Die gezonden is.

ONDERSTEUNING

‘Zie, Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun’ (Jes. 42:1a). Een knecht is iemand die buigt, die dient en zichzelf niet zoekt. Christus is gekomen in die diepe vernedering, Hij kwam om de wil des Vaders te doen en Zijn deugden te verheerlijken. Nu zegt de Vader iets ontroerends: ‘Dien Ik ondersteun’. Dat betekent: Hij staat er niet alleen voor. In Zijn omwandeling op aarde, in Zijn strijd tegen satan, in Zijn volkomen gehoorzaamheid, in Zijn weg naar het kruis..., in al die wegen ondersteunt de Vader Hem.

Dat is een diepe gedachte in de lijdenstijd. Want wij zien Christus

als de Man van smarten: verlaten door de mensen, bespot door de wereld, verworpen door de godsdienst. En toch klinkt hier: ‘Mijn Knecht, Dien Ik ondersteun’. De Vader ondersteunt Hem, niet door het lijden weg te nemen, maar door Hem in het lijden staande te houden. Christus moest de beker drinken die de Vader Hem gaf. Die Hij ook gewillig aanvaardde, om te drinken tot de laatste druppel. Hij dronk hem als de Knecht des Vaders.

Zijn lijden overkwam Hem niet, maar het was uit eeuwige liefde en gehoorzaamheid. Zijn sterven was geen toeval, maar uitvoering van Gods eeuwig welbehagen. Wat ligt hierin ook een troost voor Gods Kerk. Want de Heere ondersteunt Zijn kinderen doorgaans niet door de weg te veranderen, maar door hen in de weg te dragen. Hij kent de maat van de schouders en Hij verzoekt niet boven vermogen.

WELBEHAGEN

‘Mijn Uitverkorene, in Denwelken Mijn ziel een welbehagen heeft’ (Jes. 42:1b). Wat een woord.

De Vader zegt: ‘In Hem heb Ik Mijn welbehagen’. Dat wil zeggen: op Hem rust Gods liefde, Gods goedkeuring, Gods vreugde. Christus is de geliefde Zoon, de volkomen Middelaar, de volmaakte Knecht. Wat een tegenstelling, als we dan zien hoe wij geschapen zijn en wie wij geworden zijn door onze val in Adam. Wij hebben Gods eer geroofd, liggen dood in zonde en misdaden. In ons is geen enkele grond waarom God Zich tot ons zou moeten wenden. Wie zichzelf leert kennen door het ontdekkend licht van de Heilige Geest, verstaat dat er in ons geen goed woont. We zijn gans melaats van de hoofdschedel tot de voetzool toe. Maar nu wijst de Vader op een Ander. Op Zijn Uitverkorene. Op Christus, in Wie wij moeten worden ingelijfd. Want alleen in Hem kunnen we voor die Heilige Majesteit Gods bestaan, alleen om de verdienste van Christus. Die genade wordt de zondaar geschonken en wordt door het zaligmakend geloof geëigend.

De gelovige rust niet in zijn eigen liefde tot Christus, maar in Christus' liefde tot hem. Dat is de enige vaste grond. Want als ik mijn eigen liefde moet meten, dan zink ik weg. Als ik mijn eigen tranen moet tellen, dan blijft er niets van me over. Maar Gods welbehagen rust op Zijn Knecht, en dat welbehagen wankelt nooit. Wat een wonder dat een schuldig mens niet hoeft te staan op de drijvende grond van gevoel, maar mag rusten op die kostelijke Hoeksteen Die God Zelf gelegd heeft in Sion.

GEZALFDE

‘Ik heb Mijn Geest op Hem gegeven’ (Jes. 42:1c). Christus is niet alleen Knecht, maar ook Gezalfde. Hij is Profeet, Priester en Koning, Die gezalfd is met de Heilige Geest zonder mate. In de lijdenstijd zien wij Hem als de Man van smarten, Die geleid werd door de Geest. Die Geest leidde Hem in de woestijn. Die bekwaamde Hem tot gehoorzaamheid. Die sterkte Hem in Zijn weg naar Jeruzalem. En door de eeuwige Geest heeft Hij Zichzelf Gode onstraffelijk opgeofferd.

Dat betekent ook dit: Christus heeft niet alleen bloed om te reinigen, maar ook Geest om te vernieuwen. Hij is niet alleen gekomen om te rechtvaardigen, maar ook om te heiligen. Hij heeft niet alleen betaald, maar Hij past ook toe. En in Hem is een volheid die nooit te ledigen is.

‘Hij zal het recht den heidenen voortbrengen’ (Jes. 42:1d). Christus zal Gods recht voldoen, Zijn wet verheerlijken, Zijn eer herstellen. De zonde wordt verzoend, de schuld wordt betaald en Christus ‘zal het recht den heidenen voortbrengen’. Daarom mag dat Evangelie van vrije genade nog verkondigd worden, niet alleen onder Israël, maar ook onder de heidenen. Want de kanttekening zegt: ‘Hij zal de rechte leer van de zaligheid der mensen, door de predikatie van het Heilig Evangelie, den heidenen voordragen en hen alzo tot Zijn gehoorzaamheid en tot hun zaligheid brengen’.

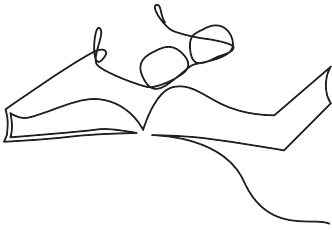
VOLKOMEN VERZOENING

Wat een wonder dat we nog onder dat Woord mogen leven, dat de Knecht des Heeren nog wordt aangegeven. Het klinkt ook nu nog: ‘Zie...’. Zie niet op iets van of iets in ons, maar op Hem Wiens bloed reinigt van alle zonden. Die ook nu nog wil onderwijzen door Zijn Woord en Geest in het hart van zondaren.

Hij heeft in de weg van lijden en sterven een volkomen verzoening aangebracht. Wat zou het een eeuwig wonder zijn als u in de lijdenstijd mag zien op de Knecht des Heeren, want wie op Hem mag zien door het geloof, zal niet beschaamd worden.

*De Vader
ondersteunt
Hem, niet door
het lijden weg
te nemen,
maar door
Hem in het
lijden staande
te houden.*

GEEF ZOEKERS TIJD EN RUIMTE

Als een niet gelovige christen wordt, verandert niet alleen zijn overtuiging, maar zijn hele wereld. Bijbelse waarden en normen staan vaak haaks op het seculiere gedachtegoed waarin hij is opgegroeid. Begrippen als zonde, verzoening en rechtvaardigmaking komen in het woordenboek van de wereld nauwelijks nog voor.

Vaak gaat aan de overgang naar het christelijk geloof een lange en intensieve zoektocht vooraf. Het is belangrijk om daar oog én begrip voor te hebben. Wat mij betreft gaf Bart Bolier, ouderling in de Gereformeerde Gemeente in Nederland te Elspeet, in het Reformatorisch Dagblad (31-1-2026) een wijze en evenwichtige reactie op de zoektocht van Sefa Jeroen Vlaarkamp. Hij wees erop dat 'het voor reformatorische mensen niet voor te stellen is voor welke dilemma's en keuzes Sefa komt te staan. Hij is opgegroeid in een niet-christelijk milieu, maakt carrière in de dansmuziekwereld en komt dan tot geloof. Het is nogal wat om deze weg te gaan'.

AUGUSTINUS

Augustinus heeft zijn eigen zoektocht uitvoerig beschreven in zijn 'Belijdenissen'. Jarenlang verkeerde hij in tweestrijd en voelde hij zich verscheurd door twee willen, een vleeselijke en een geestelijke. Zo schrijft hij: 'Diep in mijn binnenste hadden zich Uw woorden gehecht. Ten aanzien van het eeuwige leven had

ik zekerheid: ik had het weliswaar in een raadsel gezien en als in een spiegel, maar toch was iedere twijfel uit mij weggenomen. Ten aanzien van mijn eigen tijdelijke leven bleef alles nog wankel en onzeker, en mijn hart moest nog gezuiverd worden van de oude zuurdesem'. Augustinus' woorden laten zien dat een zoektocht tijd kost. De weg naar vergeving van zonden verloopt niet rechtlijnig, maar gaat gepaard met strijd, vragen en aarzelingen. Juist daarom is het zo belangrijk dat zoekers tijd en ruimte krijgen.

GEWORTELD GELOOF

Er zijn verschillende redenen om mensen in hun zoektocht tijd te geven. De belangrijkste is misschien wel dat Gods Geest geleidelijk werkt. De Heere Jezus vergelijkt in Markus 4 het Koninkrijk van God met gestrooid zaad dat uitspruit en groeit, zonder dat de boer weet hoe. De groei van halm naar aar en koren gebeurt onzichtbaar en stapsgewijs. Als mensen kunnen we het proces niet tegenhouden, maar we kunnen het ook niet versnellen. Wel mogen we in afhankelijkheid begeleiden. God zorgt voor Zijn eigen werk. Het is dus belangrijk om zoekers de tijd te geven. Wie door diepe vragen heen is gegaan, staat later

vaak op een steviger fundament. Zo'n geloof is geworteld, doorleefd en onderzocht. Kerkelijke mensen willen soms te snel gaan. Uit enthousiasme, uit 'verhaal-honger' of uit angst om iemand te verliezen. Maar dit kan averechts werken. Zoekers voelen het direct wanneer ze benaderd worden als een 'project'. Wat hen helpt, is niet druk, maar ruimte om eerlijk te zijn, ruimte om vragen te stellen, ruimte om te worstelen. Ze hebben behoefte aan een luisterend oor en woorden die het hart raken.

GEEN TWEE WERELDEN

Ruimte geven betekent echter niet dat we vaag moeten zijn over de praktijk van het christelijke leven. In zijn 'De catechizandis rudibus' (in het Nederlands vertaald als 'Goed onderwijs, christendom voor beginners') waarschuwt Augustinus iemand die christen wil worden voor naamchristenen die van twee walletjes eten. 'Je zult merken dat de kerken op christelijke feestdagen vol zitten met dezelfde massa's als de theaters tijdens heidense feesten. Door die aanblik kom je in de verleiding zulke lieden na te doen!' Met ernst waarschuwt hij beginnende christenen voor een blijven leven in twee werelden. 'Voor iedereen die volhardt in dat soort

Sefa Jeroen Vlaarkamp is opgegroeid in een niet-christelijk milieu.

In de rubriek Meelezen lezen we dit jaar delen uit het boek "De godvruchtige avondmaalganger" van Petrus Immens (1664-1720). Immens was vanaf 1697 tot aan zijn overlijden predikant in Middelburg.

DE GODVRUCHTIGE AVONDMAALGANGER

HOOFDSTUK 3

Over de zekerheid als een vrucht van het zaligmakende geloof

INLEIDING

Nadat we in de vorige hoofdstukken over het wezen van het geloof hebben gesproken en over het grote onderscheid dat er is tussen het ware en het schijn geloof, gaan we nu over tot de behandeling van de zekerheid uit het geloof. Om hierin de gedachten te ordenen, zal ik de volgende punten bespreken:

1. Ik zal aantonen dat het wezen van het geloof niet bestaat in zekerheid, maar dat de zekerheid een vrucht is die uit het geloof voortkomt.
2. Vervolgens moet gezegd worden dat men ernaar kan, mag en ook moet streven om van zijn geloof verzekerd te zijn.
3. Daarna zal ik laten zien wat het wezenlijke van de geloofszekerheid is, dus waarin die nu eigenlijk bestaat.
4. Daarna zal ik Gods kinderen aansporen om naar geloofszekerheid te streven.
5. Dan zal ik laten zien hoe het komt dat er zo weinig blijmoedige en verzekerde christenen zijn.
6. Ik zal ook de middelen aanreiken om tot zekerheid te komen.
7. Ten slotte zal ik een poging doen om alles wat aan de orde gesteld is toe te passen tot profijt van hen die nog onbekeerd zijn én van de ware gelovigen.

UITLEG

Wat het eerste betreft, moet gezegd worden dat het wezen van het geloof niet bestaat in zekerheid, maar dat die tot het welwezen van het geloof behoort. Maar dan is het wel nodig dat dit bewezen wordt. Dat doen we enerzijds om in te gaan tegen remonstranten, antinomialen en andere vrijdenkers. Die willen een mens in zijn zorgeloosheid stijven, en hebben geen ander geloofsbegrip dan dat men maar op zichzelf toepast: Jezus is mijn Zaligmaker. Maar anderzijds doen we dit ook tot bemoediging van bekommerde christenen, die door hun onbegrip van deze zaken menigmaal heen en weer geslingerd worden.

ARGUMENTEN

De argumenten om de bovenstaande stelling te bewijzen, zijn de volgende:

- a. Gods Woord leert nergens dat de zekerheid aan het geloof voorafgaat, wel dat zij erop volgt (Ef. 3:12). Het geloof is dus het middel waardoor men die vrijmoedigheid krijgt. Zie ook 2 Timotheüs 1:12. Hij had dus eerst geloofd, en daarvan was hij zich nu bewust.
- b. Het blijkt ook uit de aard van de zaak zelf, want het toevlucht nemen tot Jezus is het middel om tot het vertrouwen te komen. Zoals nu het middel van het doel is onderscheiden, zo is ook het wezen van het geloof onderscheiden van het vertrouwen. Ik kan het geloof oefenen, maar er kan vervolgens een tijd overheen gaan vóórdat men weet of die geloofsoefening ook metterdaad is verricht.
- c. Nergens wordt de zaligheid gebonden aan de zekerheid, dus aan een sterkere en grotere daad van het geloof, maar wel aan minder krachtige geloofsdaden, zoals hongeren, dorsten, lopen, vluchten en toevlucht nemen tot Christus (zie Ps. 2:12).
- d. De voorbeelden van de heiligen die wel geloofden, maar toch de zekerheid van het geloof misten, bevestigden het. Zoals Heman in Psalm 88:16.

► wordt vervolgd

praktijken eindigt het met verdoeming. Hou jij je dan aan de wet van God en volg de doelbewuste overtreders daarvan niet na! Want je zult niet worden beoordeeld volgens hun gedachten, maar volgens Zijn waarheid'.

RIJPING EN STABILITEIT

We zijn vaak onder de indruk wanneer mensen christen worden. Dat is begrijpelijk, zeker gezien de omgekeerde trend in de westerse wereld. Tegelijk moeten we ervoor waken om iemand te snel de handen op te leggen. Wanneer Paulus in 1 Timotheüs 5:22 schrijft dat we niemand haastig de handen moeten opleggen, doelt hij in eerste instantie op het te snel aanstellen van een oudste. Later kan immers blijken dat iemand in zonde leeft. Toch is deze waarschuwing breder toepasbaar: voorkom geestelijke schade door iemand te snel te benaderen als 'ware gelovige'. Iemand die net christen wordt, heeft innerlijke rijping en geestelijke stabiliteit nodig voordat er sprake is van publieke bevestiging.

LOSLATEN EN VASTHOUDEN

Wanneer mensen christen worden, betekent dit niet alleen dat ze iets nieuws omarmen, maar ook iets ouds loslaten. Denk aan een wereldse levensstijl, sommige relaties of diep ingesleten denkpatronen. Dit gaat niet zonder innerlijke strijd; soms is er zelfs sprake van een rouwproces. Sefa verwoordde dit treffend: 'Ik had een moeilijke thuissituatie, ben niet opgegroeid met kerkgang, maak muziek in een stijl die predikanten niet gewend zijn, en ik sta ineens midden in de kerkelijke wereld: waar moet dit naartoe?'

Het is goed om oog te hebben voor de immense kloof waar nieuwe christenen overheen moeten. Wat echter onmogelijk is bij mensen, is mogelijk bij God. Juist het besef dat het 'God is, Die in u werkt beide het willen en het werken, naar Zijn welbehagen' geeft rust en ontspanning. Als het begin van Hem is, zal Hij het ook voleinden. Hij laat niet varen het werk van Zijn handen.

DE GELEZEN PREEK WAS VAN... [9]

'SOMS BEN IK BLIJ MET MIJN KRUKKEN'

Leesdiensten eindigen vaak met de woorden 'De gelezen preek was van...'. In deze serie een aantal portretten van predikanten waarvan met regelmaat een preek beluisterd wordt binnen de Gereformeerde Gemeenten.

De prediking van P. Honkoop sr. is ruim en radicaal. Bijna in één zin zegt hij tijdens een dienst in Rijssen: 'Buigen voor de Heere? Nooit! We vechten ons liever dood dan dat we het de Heere gewonnen geven'. Maar dan: 'Ach lieve mensen, je hoeft alleen maar te buigen voor de Heere en je bent er'.

In de jaren dat Pieter Honkoop (1891-1963) als jongeman plannen maakt voor de toekomst, bedenkt hij geen moment dat hij een groot deel van zijn leven op de preekstoel zal staan. Pieter groeit op in een onkerkelijk gezin in Stolwijk. Later vertelt hij: 'Mijn vader was een Amoret. 'k Heb nooit gezien dat de man gebeden heeft. Mijn moeder was een Hethitische'. En naar eigen zeggen heeft hij zijn jeugd doorgebracht in een leven vol zonde en onverschilligheid. 'Spotten en dansen was mijn ideaal'. Daarbij bezit hij de gave van humor. Op feestjes is Pieter een graag geziene gast. 'Ik heb drieëntwintig jaar de spot gedreven en de mensen laten lachen dat ze van de stoel op de grond nederzakten'.

Toch komt daar een wending in. Tijdens zijn bezoeken als veekoopman aan boeren in de Krimpenervaard hoort hij eens twee mannen

spreken over het dienen van de Heere. Het brengt een onrust teweeg. De jonge Honkoop gaat beseffen dat hij gezondigd heeft tegen een goeddoend God. Vrolijke Piet wordt treurige Piet. Dat verandert als hij vierentwintig is. 'Toen scheurde de hemel en werd ik met Sion gelost in gerechtigheid en mocht ik het Kindeke Jezus door het geloof omarmen en omhelzen'.

NAAR DE HOFSTAD

De jonge Honkoop, die inmiddels met zijn vrouw in Nieuwerkerk aan den IJssel woont, wordt gekozen als ouderling van de gemeente Moerkapelle. Later dient hij in dat ambt de Gereformeerde Gemeente van Gouda. In 1929 wordt hij toegelaten tot de Theologische School. Vier jaar later bevestigt ds. G.H. Kersten hem als predikant van de gemeente in Den Haag.

Daar in de Hofstad is het voor hem niet altijd gemakkelijk, maar zelf noemt hij het 'een gezegende tijd. Want daar ben ik gekneed geworden als het bakkersdeeg.

Daar zijn de golven en baren over mij heengegaan. Daar ben ik soms op het diepst veracht om mijn preken, daar ben ik beklad en belasterd aangaande mijn leven. Daar heb ik drie jaar gewerkt met een getorpedeerd schip. Tien kerkenraadsleden liepen in één jaar weg. Maar toen heeft de Heere wonderen gedaan. Hij heeft verlost uit die benarde toestand. Daar heb ik ook geleerd Christus te prediken als de enige grond'. Achteraf heeft ds. Honkoop zich meer dan eens verwonderd over de zegen die er uiteindelijk in Den Haag is gevallen.

Christus prediken doet hij ook in de twee volgende gemeenten die hij mag dienen: Rijssen (1947) en Yerseke (1956). Van gemoedelijke prediking wil ds. Honkoop niets weten. Hij laat in zijn preken niets heel van de mens en gemoedelijkheid wordt radicaal weggesneden. Het gaat om zaken! Met Kohlbrugge roept hij uit dat de mens met de lompen en vodden van eigen gerechtigheid de berg Sion niet kan betreden. Dan tekent hij op een jaloersmakende manier de

Ds. P. Honkoop sr.

In Rijssen hoort de hervormde predikant W. van Tuyl (1911-1988) veel over ds. P. Honkoop sr. Daarom wil hij zijn plaatsgenoot weleens beluisteren. Na de dienst geeft ds. Van Tuyl desgevraagd zijn mening over de gehoorde preek. Hij zegt: 'Als ik eerlijk ben, heeft hij voor exegese een drie, maar voor zijn Christusverkondiging heeft hij een tien plus!'

Ds. Honkoop en zijn echtgenote in de tijd van zijn intrede in Rijssen

gerechtigheid van Christus. Dat is de enige grond.

Ds. Honkoop besteedt veel tijd aan de voorbereiding van de preken, zowel in zijn studeerkamer als in zijn bidvertrek. Als kritische gemeenteleden in Rijssen hem eens willen spreken over zijn preken, vinden ze hem in de kas achter in de tuin. Daar ligt hij op zijn knieën te bidden voor de gemeente. Het tweetal vertrekt beschaamd.

KRUKKEN

De predikant beseft ook dat het nodig is de kansel op te gaan met een preekschets op zak. Als hem eens wordt gevraagd waarom hij die nodig heeft, zegt hij: 'Je moet maar denken dat die schetsen voor mij als krukken zijn. Ik heb ze altijd graag bij me. Als de Heere opening en helderheid geeft, dan heb ik geen schets nodig, hoor. Maar soms is het donker, dan moet ik het zelf doen. Dan ben ik blij met mijn krukken. Anders sta je maar te happen en weet je niet wat je zeggen moet!'

Ds. Honkoop heeft een eigen stijl waarbij hij dingen raak kan zeggen. Als hij eens een collecte

moet aanbevelen, zegt hij: 'Geef maar veel, want die lieve Jezus betaalt goed uit hoor'. Soms zit er in zijn uitspraken een glimp humor. Zo zegt hij in een preek over Filippus: 'De kamerling uit Morenland reed niet op een luchtbandenwagen!'

Treffend is ook zijn toespraak bij de intrede van ds. W. Hage in 1958 in Middelburg: 'Broeder Hage, wij kennen elkaar nog van de tijd dat u plakte en pleisterde met loze kalk, want hoorders, hij was schilder. En dan stond hij soms op de hoogste sport van de ladder. Ik hoop dat hij dat in deze gemeente niet zal toepassen, maar dat hij een kruiper wordt aan de troon, met de bedelstaf in de hand; dat hij de onderste sport nog niet bereiken kan!'

PLOMPE GALILEEËR

Als ds. Honkoop op 23 juni 1963 overlijdt, heeft hij naar schatting vijfduizend preken gehouden. Daarvan zijn er slechts 53 in druk verschenen. Hoewel ds. Honkoop een grote plaats heeft binnen de Gereformeerde Gemeenten (wat bijvoorbeeld blijkt uit zijn voorzitterschap van het curatorium), heeft hij nooit de publiciteit

gezocht. Hij is altijd overtuigd geweest van zijn eigen onbekwaamheid en onbedrevenheid in de geestelijke strijd. Daarbij voerde hij aan: 'Mijn armoede, ledigheid en dwaasheid, en dat ik geen man ben wel ter tale, doch slechts een arme, plompe Galileeër!'

Maar hij is wel duidelijk over zijn drijfveren. Zijn hele ambtelijke leven heeft hij geen ander verlangen gehad 'dan met de gouden emmer des geloofs te mogen putten uit die grondeloze bornput van Jezus' vernedering en verhoging en het water des levens uit te gieten!'

*Daar ligt hij
op zijn knieën
te bidden voor
de gemeente.*

CURATORIUM VAN DE THEOLOGISCHE SCHOOL

Zo de Heere wil en wij leven zal van maandag 18 mei tot en met woensdag 20 mei het curatorium van de Theologische School in Rotterdam weer vergaderen.

Deze dagen zijn bedoeld om de personen te horen die wensen toegelaten te worden om aan onze Theologische School opgeleid te worden tot dienaar van het Goddelijk Woord in het geheel van onze gemeenten. Zowel onze vacante gemeenten alsook het zendingsdeputaatschap zien ernaar uit om te zijner tijd, na de opleiding, mannen te kunnen beroepen, die op de plaats waar de Heere ze roept, mogen dienen in Zijn wijngaard.

Het zijn opnieuw belangrijke dagen voor de kring van onze gemeenten. Dagen waarin we het licht en de getuigenis van God de Heilige Geest zo nodig hebben. Want ook voor deze dagen geldt: En wie is tot deze dingen bekwaam? We hopen dat de Heere door de werking van Zijn Geest de nood van de vacante gemeenten op onze harten wil binden en het gebed voor alle betrokkenen wil vermenigvuldigen: Zend Uw licht en Uw waarheid, dat die mij leiden.

Paulus schrijft in de tweede brief aan de Thessalonicenzen: Voorts, broeders, bidt voor ons, opdat het Woord des Heeren zijn loop hebbe, en verheerlijkt worde. In de kanttekening lezen we: Dat is, opdat de predicatie van het Evangelie haastelijk en gelukkiglijk mag verbreid en bevorderd worden, en in eer en achting mag gehouden worden en waardige vruchten voortbrengen.

De Koning van de Kerk mocht ons mannen willen toeschikken die Hij met genade bedeelde en met gaven versierde. Aan onze kant zijn geen rechten en geen waardigheden. Maar Hij, Die een eeuwig Koning is, vergadert Zich een gemeente door Zijn Geest en Woord, van het begin van de wereld tot aan het einde daarvan. Door Zijn hand gaat het welbehagen des HEEREN gelukkiglijk voort.

Alleen die personen kunnen worden gehoord die een attest van hun kerkenraad hebben ontvangen. Bij de aanmelding dient de volgende procedure te worden gevolgd:

1. U meldt u aan bij uw kerkenraad. Een voorwaarde is wel dat u minstens één jaar belijdend lid bent van onze Gereformeerde Gemeenten.
2. Indien de kerkenraad u een attest verleent, wordt dit attest u persoonlijk overhandigd.
3. Het attest met een begeleidende brief dient uiterlijk don-

derdag 9 april in het bezit te zijn van de secretaris.

Aan de kerkenraad wordt daarna een formulier toegezonden, dat volledig en zorgvuldig ingevuld dient te worden. Zelf ontvangt u een brief waarin u gevraagd wordt een aantal van belang zijnde persoonlijke gegevens aan het curatorium te verstrekken.

Indien de gemeente vacant is, is het noodzakelijk dat de consulent aanwezig is op de betreffende kerkenraadsvergadering. Op het formulier dient de mening van de consulent duidelijk te worden weergegeven.

Genoemde formulieren dienen op korte termijn aan de secretaris van het curatorium te worden teruggezonden. De betrokkene ontvangt tijdig bericht op welk tijdstip hij verwacht wordt om gehoord te worden.

Alle correspondentie dient te worden gericht aan de secretaris van het curatorium:

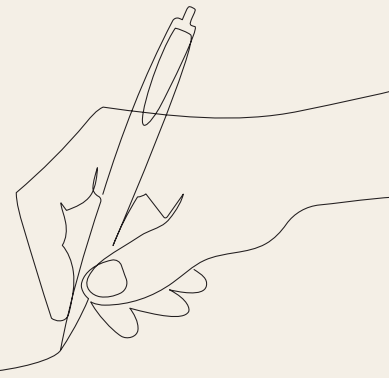
ds. G. van Manen,
Staverdensedweg 31
8075 AN Elspeet

De curatoren bevelen zich, met de docenten en de studenten bij de voortduur in uw aller voorbede aan. De Heere verlene ons zo elkaars lasten te mogen dragen.

Namens het curatorium:
ds. A. Schreuder, voorzitter
ds. G. van Manen, secretaris

DS. M. KARENS, MIDDELBURG

De weg naar de Val

Op een avond kwam ik terug van een weekdienst in het land. Er kan zo 'n verschil zijn tussen de heenreis en de terugreis.

U moet zich voorstellen: Laat in de middag begin je aan een reis van soms één of twee uur. Dikwijls word je geplaagd door files. Op zo'n heenreis kun je soms de gestalte van Jona begrijpen.

Na de dienst volgt de terugreis. Die is nog weleens zoals de Moorman op zijn wagen: 'Hij reisde zijn weg met blijdschap'. Dan reis je met innerlijke blijdschap en verwondering, niet omdat de leerling het die avond zo goed gedaan heeft, maar omdat de Meester zo goed was en Zijn hulp en nabijheid opnieuw deed ervaren. Dan is het zo waar: 'k Heb and'ren al de rechten van Uw mond, met lust verteld, hen vlijtig onderwezen; uit al de schat van 't grote wereldrond, is nooit die vreugd in mijn gemoed gerezen, die 'k steeds in Uw getuigenissen vond'.

Op die bewuste avond was er echter iets anders. Bij Zierikzee, op weg naar de Zeelandbrug, gaf mijn navigatie de naam van die weg aan: 'De weg naar de Val'. Het was een weg die ik veel gereden heb in mijn jeugd jaren, elke dag van Nieuwerkerk naar Goes. Eerst op de brommer naar de veerpont en later over de nieuwe brug. De voormalige veerboothaven aan de voet van de Zeelandbrug draagt de naam: 'De Val'. Dat wist ik wel. Maar een weg naar de Val?

Allerlei gedachten drongen zich die avond op. Wat een ingrijpend woord: de Val. Het bepaalt ons bij de verschrikkelijke ongehoorzaamheid van onze eerste ouders in het paradijs, waar onze natuur alzo is verdorven geworden dat wij allen(!) in zonden ontvangen en geboren worden. Kent u het verschil tussen iets belijden of beleven?

Is er dan een weg naar de Val? Ja, zie wat Eva deed, ondanks wat God had gezegd. Zij luisterde naar de satan en ging met de leugenaar in gesprek. Zij zag dat de boom goed was tot spijs en een lust voor het oog, ja, begeerlijk om verstandig te maken. En toen..., nam ze van de vrucht en zij at en zij gaf haar man en hij at.

De weg naar de val (in de zonden) is er nog steeds. Het is een weg van zien, begeren en doen. Wat heeft de satan inmiddels nog meer media (middelen) om het op uw en jouw netvlies te brengen. Hij weet: na zien volgt vanzelf begeren en doen. Daarom, ga een andere weg, niet de weg naar de val. Ga terug! Bekeert u. 'Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels' (Ef. 6:11).

*Daarom,
ga een
andere weg,
niet de weg
naar
de val.*

Hoe nodig is voor u en jou om door wedergeboorte en geloof deel te hebben aan Jezus Christus. Hij, de Zoon van God, kwam op deze vervloekte aarde om de werken van de duivel te verbreken. Hij wijst een betere weg: 'Toen zei Jezus tot hem: Ga weg, satan, want er staat geschreven: De Heere uw God zult gij aanbidden en Hem alleen dienen' (Matth. 4:10). Voor geschapen en gevallen, maar door de eeuwige liefde van de drie-enige God herschapen zondaren klinkt het nu nog: 'En als wij somtijds uit zwakheid in zonden vallen(!), zo moeten wij aan Gods genade niet vertwijfelen, noch in de zonden blijven liggen, overmits de Doop een zegel en ontwijfelbaar getuigenis is dat wij een eeuwig verbond met God hebben'.

Hoe zalig is dat volk!

SERIE: HET GEZIN [5]

DE DOCHTERS EN HUN SIERLIJKHEID

'...onze dochters als hoekstenen, uitgehouwen naar de gelijkenis van een paleis'

Psalms 144:12b

In Psalm 144 bidt David om verlossing uit de benauwdheden en belooft hij de Heere te zullen loven voor al Zijn zegeningen. Een van de zegeningen die David noemt, is het ontvangen van dochters. Hij vergelijkt deze dochters met prachtig uitgehouwen en versierde hoekstenen van een paleis. Calvijn heeft het over goedgezinde en wel onderwezen dochters. Het gaat dus niet zozeer om het uiterlijke schoon, maar om het innerlijke. In dit laatste artikel wil ik samen met u nadenken over dochters in een gezin.

Een hoeksteen verbindt twee muren van een huis of paleis met elkaar en zorgt zodoende voor stevigheid. David heeft het in Psalm 144 niet zomaar over hoekstenen. Hij heeft het over prachtig uitgehouwen en versierde hoekstenen van een paleis. Je zou het gezin kunnen vergelijken met een paleis. Nu moeten de dochters gereedgemaakt worden om een prachtig uitgehouwen en versierde hoeksteen te zijn. Om, als de Heere hen een man en kinderen geeft, daarin een verbindende hoeksteen te mogen zijn. En dat ze ook zo een hoeksteen mogen zijn in de maatschappij en in de kerk. Wanneer lijken dochters nu op zo'n hoeksteen? Als ze door middel van het onderwijs van vader en moeder de Heere mogen dienen en vrezen. En als de vruchten van het nieuwe leven als prachtige

versieringen zichtbaar worden in hun leven.

UITGEHOUVEN

In Psalm 144 worden deze dochters allereerst genoemd als een zegening van God. De Heere alleen kan dat wonderlijke werk van de wedergeboorte en het geloof werken in de harten van onze dochters. Tegelijkertijd ligt hier een grote verantwoordelijkheid voor ons als ouders. Zo'n hoeksteen was een op maat gehouwen steen. Eerst gingen de steenhouders naar een berg om er een rotsblok uit te houwen. Vervolgens werd het ruwe rotsblok naar de bouwplaats gebracht en helemaal op maat gehouwen.

Ten tijde van het Oude Testament had men niet het gereedschap en materiaal van nu. Er ging heel wat tijd overheen voordat

een hoeksteen gereed was om te plaatsen. Als dat gebeurd was, bracht men versieringen aan. Vaak werden er afbeeldingen in de steen gehouwen en werden de afbeeldingen overtrokken met goud. Het houwen is nu het werk van ons als ouders. Het is belangrijk om daarbij het doel voor ogen te houden dat de Schepper heeft met ons en onze kinderen. Het gaat om de komst van Zijn Koninkrijk en de eer en verheerlijking van Zijn grote Naam. Door middel van onderwijs en voorlezen hebben we de verantwoordelijkheid om onze dochters bij Christus te brengen. Zodat ze versierd mogen worden met de vruchten die Hij door Zijn Geest in hun harten werkt. Zodat ze mogen schitteren in het gezin, de kerk en de maatschappij als ware dochters van Sion. De apostel Petrus wijst op een van de

Als ouders moeten we onze dochters onderwijzen in het verlangen om in liefde te dienen, zoals Christus wordt gediend door Zijn bruidskerk

sieraden waarmee dochters versierd worden. In 1 Petrus 3:3 en 4 schrijft hij: 'Welker versiersel zij, niet hetgeen uiterlijk is, maar de verborgen mens des harten, in het onverderfelijk versiersel van een zachtmoedigen en stillen geest, die kostelijk is voor God'.

Als ouders moeten we onze dochters onderwijzen in het verlangen om in liefde te dienen, zoals Christus wordt gediend door Zijn bruidskerk. Is dat ons verlangen al, ouders? Is dat ons doel met het leven van onze dochters? Schitteren onze dochters al als sierlijke hoekstenen? De Heilige Geest is onmisbaar om in liefde de ruwe stenen die ons zijn gegeven te behouwen tot prachtig versierde hoekstenen.

Wat ben je als dochter gelukkig als je ouders hebt die jou met dat verlangen opvoeden. Wat ben je gelukkig als je door Gods genade, het werk van de Heilige Geest, door middel van je ouders een prachtige en sierlijke hoeksteen bent in het gezin, de kerk en de maatschappij.

EEN BEELD VAN DE KERK

Op verschillende plaatsen in het Oude Testament worden dochters

als beeld gebruikt voor Gods kinderen onder het Joodse volk. Bij Jesaja kunnen we lezen over de dochter van Sion of de dochter van Jeruzalem. Jesaja schildert met dit beeld de tere verhouding tussen God en Zijn kinderen. Een verhouding van een Vader met Zijn dochters. Dat de dochters door de Heere in Zijn Woord gebruikt worden als beeld voor Zijn Kerk geeft aan dat de Heere hun een belangrijke plaats geeft.

Dit komt ook naar voren in het Oude Testament, in de geschiedenis van de dochters van Zelafead. Zij krijgen ook een erfenis in Kanaän. In het Nieuwe Testament is het opmerkelijk dat juist de vrouwen vooraan staan bij de aankondiging van de geboorte van Jezus (Maria en Elisabet) en bij de verschijningen van de opgestane Levensvorst (Maria Magdalena en de andere vrouwen). Hoe is dat in jouw leven? Doe je het beeld dat de Heere gebruikt in de Bijbel eer aan? Ben jij al zo'n dochter van Sion?

Horen onze dochters van ons als ouders wat een grote plaats dochters hebben in de Bijbel? Is het ons verlangen als ouders dat ze bij Gods volk mogen horen? Zien

onze dochters hoe goed het is om de Heere te dienen en te vrezen? Of bestaat onze godsdienstige opvoeding alleen uit wat regel-tjes, die op zichzelf niet verkeerd zijn, maar waar de tere vreze des Heeren niet uit blijkt? Of nog veel erger: moeten onze dochters dingen ondergaan die hen voor het leven beschadigen?

Hoor de klacht van Jesaja: 'En de dochter Sions is overgebleven als een hutje in den wijngaard, als een nachthutje in den komkommerhof, als een belegerde stad. Zo niet de HEERE der heerscharen ons nog een weinig overblijfsel had gelaten, als Sodom zouden wij geworden zijn; wij zouden Gomorra gelijk zijn geworden' (Jes. 1:8,9).

Laten we als ouders daarom met de hulp van de Heere beginnen om onze dochters te gaan opvoeden tot prachtig uitgehouwen en sierlijke hoekstenen tot eer van God.

*Ben jij
al zo'n
dochter
van
Sion?*

Altijd bidden

De vorige maand heb je gelezen dat je alles aan de Heere mag vertellen. Probeer jij dit ook te doen?

'Bidt zonder ophouden'.

De Heere zegt in Zijn Woord: 'Bidt zonder ophouden'. Dat betekent dat je altijd moet bidden. Iedere dag opnieuw. Het betekent niet aan één stuk doorbidden. Dat zou niet kunnen. Je mag ook doordeweeks naar school, eten en drinken, spelen met vriendjes of vriendinnetjes. En op zondag naar de kerk. Maar elke dag heb je Zijn hulp nodig. De Heere wil zo graag dat je Hem daar iedere dag om vraagt. Heel eerbiedig. 'Heere, wilt U mij helpen vandaag? Op school en thuis. Bewaart U mij onderweg, maar bewaart U mij ook voor zonden. Alleen uit genade, om Jezus' wil. Amen'.

Na de zondeval zijn we niet meer gericht op de Heere, maar op alles van deze aarde. Dan willen we niet graag doen wat de Heere van ons vraagt. We willen het liefst alles zelf uitzoeken. We moeten leren dat we Hem in alles nodig hebben. Daar ging Paulus ook om vragen: 'Heere, wat wilt Gij dat ik doen zal?' (Hand. 9:6). De Heere wil zo graag dat wij afhankelijk

zijn. Dat wil zeggen dat wij zonder Hem niets kunnen doen. Daarom is het gebed zo nodig. Zoek een stil plekje in huis. Als je alleen bent, kun je niet afgeleid worden. Misschien vind je het wel moeilijk om te bidden en weet je soms niet wat je allemaal moet zeggen. Zo kwamen de discipelen ook bij de Heere Jezus: 'Heere, leer ons bidden' (Luk. 11:1). De Heere heeft ons Zelf het volmaakte gebed gegeven. Het 'Onze Vader'. Over de inhoud van dit gebed gaat het de komende tijd. Ik hoop dat het jouw gebed ook is: 'Heere, mag ik door dit gebed leren hoe groot zondaar ik ben, maar ook hoe groot Uw genade is'.

LEESTIP: LUKAS 11:1-4

de **Saambinder**

**Vraag van de week:
Welke diaken hield een rede over
Abraham, Jakob en Mozes?**

Antwoord op de vraag van vorige week:
*De Heere Jezus vergeleek Zich met brood.
Johannes 6: 48-51*

*‘Hij die God prijst
voor weinig,
is op de goede
weg gezegend
te worden met
meer.’*

Ralph Venning

BIJ DE VOORPAGINA:

GEREFORMEERDE GEMEENTE DELFT

Op 8 augustus 2024 overlijdt oud-ouderling P.A. van Bokhoven uit Delfgauw. Van 1976 tot 2022 heeft hij de gemeente van Delft in het ambt gediend, eerst negen jaar als diaken, daarna als ouderling. Daarnaast heeft hij vele jaren leiding gegeven aan studentenkringen. Als hij in de kerkbode wordt herdacht, merkt ouderling S. de Vree onder meer op, dat Van Bokhoven tijdens zijn ziekte veel te verwerken kreeg, maar door genade steeds mocht zeggen dat zijn hoop op de HEERE was, Die zegt: ‘Ja, allen die U verwachten, zullen niet beschaamd worden’. Hij wist niet hoe het gaan zou, maar ‘het gaf hem rust om het in de veilige handen van de HEERE te mogen leggen.

Hij wist dat hij vanuit zichzelf nergens recht op had. Maar de HEERE gaf hem door genade, als een arme zondaar in zichzelf, zijn hoop en vertrouwen te mogen stellen op God in Christus. Hiermee is hij niet beschaamd uitgekomen. In de leeftijd van 75 jaar mocht hij ingaan in de vreugde van zijn Heere en Heiland’. Tijdens de rouwdienst, op 15 augustus, wordt nog gememo-reerd ‘hoe hij verlangde om in de voorhoven

des Heeren te zijn en zijn krachten daaraan te geven’.

Foto voorzijde:
Het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente staat rechts van het pand met de rode gevel.

John, de schrijvende pelgrim

Een bruid voor John

‘Zeg Jane, heb je gehoord dat John de ketellapper gaat trouwen?’

‘Echt waar? Ik kan het haast niet geloven.

Hij is nauwelijks twintig jaar. En wie wil er nu zo’n ruwe knaap als echtgenoot?’

De vrouw buigt zich vertrouwelijk naar haar buurvrouw en gaat wat zachter verder. ‘Hij schijnt zijn draai niet te kunnen vinden nadat hij uit het leger is thuisgekomen. Er is thuis ook zoveel veranderd nadat zijn moeder en zus gestorven zijn. Zijn jonge bruid heet Mary. Ze hebben een huisje aan de Hoofdweg kunnen huren.’

Jane knikt maar eens. Ze trekt haar omslagdoek wat vaster om zich heen. ‘Ik hoop dat die twee het kunnen vinden samen. En dat John wat rustiger wordt nu hij gaat trouwen. Hoewel, ijverig is hij wel. Hij heeft een geweldig mooi aambeeld van wel 25 kilo gemaakt, dat hij op zijn tochten altijd op zijn rug meedraagt.’

‘We zullen er het beste van hopen, Jane.’

Met een groet gaan de buurvrouwen hun huisje binnen.

Het pasgetrouwde stel John en Mary zit samen in hun kleine huis bij de haard.

John kijkt het kamertje eens rond. ‘Gezellig zo samen, en groot genoeg, vind je niet? Ik zit hier voorlopig best op die kist, en samen uit één bord eten, wat geeft dat?’

Mary lacht. ‘Maar samen één lepel gebruiken, is dat wel nodig als je ketellapper bent? Ik zou graag willen dat je nog een bord en een lepel erbij zou maken. Dat moet niet zo’n kunst zijn voor een ketellapper.’ ‘Natuurlijk doe ik dat voor je. Zeker nu ik een eigen werkplaats heb. Ik zal hard voor je werken, Mary, dan kunnen we binnenkort ook een stoel erbij kopen.’

‘Als jij dan ’s avonds moe thuiskomt van je tochten, zal ik eten voor je koken. Enne... als we samen zijn, zal ik gezellig bij de haard voor je voorlezen.

Al hebben we dan niet veel huisraad, twee boeken hebben we in ieder geval.’

ZIJN GEBED VOOR PETRUS EN ZIJN KERK

'Maar Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude'.

Lukas 22:32a

Niet alleen heeft Christus als de lijdende Borg gebeden tot de eer Zijns Vaders (zoals we vorige week zagen), maar aan de eer des Vaders is ook de zaligheid van Gods uitverkoren Kerk verbonden. Daarom heeft Christus vaak gebeden voor Zijn kinderen.

In het Hoge priesterlijk gebed zegt de Borg letterlijk: 'Ik bid voor hen' (Joh. 17:9a). In het zegelied van Romeinen 8 jubelt de apostel Paulus het uit: 'Die ook voor ons (Zijn volk) bidt' (Rom. 8:34b).

In de tekst voor dit artikel, Lukas 22:32a, zegt Christus heel persoonlijk tegen Petrus: 'Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude'. Dat wil zeggen dat het van God geschenken geloof dat Petrus met Christus verenigde vanaf het uur der wedergeboorte, niet zal vergaan, niet zal uitgeblust, niet zal weggenomen worden (Luk. 22, kanttkening 42).

Al Gods kinderen kennen echter wel de vrees en strijd erover dat ze het ontvangen genadeleven om eigen schuld nog eens zullen verliezen. Juist in het licht van de zonde, de wereld, de duivel, en hun eigen vlees dat zo vaak tegen het werk Gods in hun binnenste te keer kan gaan. 'Daarom moeten zij gestadiglijk waken en bidden dat zij niet in verzoeking worden geleid' (Dordtse Leerregels, hoofdstuk 5, par. 4). Wat is het daar echter vaak ver vandaan in het leven van Gods kinderen. Daarom is de opwekking tot het gebed 'waakt en bidt' niet alleen nodig voor alle onbekeerde mensen, maar ook voor Gods kinderen.

DROEVIG VALLEN

Onze vaders beschrijven in de Dordtse Leerregels (hoofdstuk 5, par. 4 en 5) vervolgens heel eerlijk over het droevige vallen in de zonde door Gods kinderen. 'Zo kunnen zij niet alleen door het vlees, de wereld en de satan tot zware en ook gruwelijke zonden vervoerd worden, maar worden zij (...) daartoe somwijlen vervoerd; gelijk het droevige vallen van (...) Petrus (...) bewijst'.

En wat dat tot gevolg heeft, lezen we verder in het volgende artikel: 'Met zodanige grove zonden vertoornen zij God zeer, vervallen in schuld des doods, bedroeven den Heiligen Geest, verbreken voor een tijd de oefening des geloofs, verwonden zwaarlijk hun consciëntie, en verliezen somwijlen voor een tijd het gevoel der genade'.

Bange tijd waar Christus zojuist Petrus voor waarschuwde: 'De satan heeft ulieden zeer begeerd om te ziften (door elkaar te schudden, in de onrust te brengen door telkens opnieuw te zondigen) als de tarwe'. Dat wordt slechts enkele uren later werkelijkheid als Petrus zijn Meester driemaal verloochent.

VERKLAARD

Kinderen des Heeren, dat blijft

erover na alle ontvangen genade, juist in de weg van heiligmaking, een dagelijks struikelen en vallen in de zonde. De oude mens, die de zonde begeert en doet, blijft u met u meedragen. Daarom klaagt Paulus en met hem al Gods kinderen: 'Als ik het goede wil doen, ligt het kwade mij bij, ik ellendig mens'. Is dat de smartelijke strijd van uw dagelijks leven, aangevochten en bestreden Sionieten? De Bijbel geeft er onderwijs over. Uw leven ligt in de Schrift verklaard. Zeker ook ter opscherping voor de hele Kerk, om meer biddende te waken en wakende te bidden.

En toch, er is ook een heerlijke troost in deze strijd. Niet ons gebed, maar Christus' gebed als Borg voor Petrus en voor Zijn Kerk: Ik heb voor u gebeden, ook als u slaapt, als u in de zonde valt of somtijds er een poosje in leeft. Ik heb voor u gebeden dat uw geloof niet ophoude. Ik geef Mijn schapen het eeuwige leven en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid. Uw zaak ligt vast in de doorboorde, biddende Middelaarshanden van Christus. En dat gebed wordt nimmer afgewezen, noch gehoor ontzegd. 'Alzo Hij altijd leeft om voor hen te bidden' (Hebr. 7:25).

► volgende week deel 3

Christus en Zijn kerk

Samuel Rutherford;

uitg. De Banier;

400 blz., € 39,95.

Christus en Zijn kerk

In de serie "Theologische Werken van Samuel Rutherford" (1600-1661) is het zevende deel uitgegeven onder de titel "Christus en Zijn kerk". In het zesde deel, "Christus in Zijn schoonheid", zijn preken uit het Oude Testament opgenomen. In deel 7 staan achttien preken over teksten uit het Nieuwe Testament.

De titel van dit deel houdt verband met de eerste preek, waarin Rutherford het beeld uitwerkt van de kerk als een schip in de storm en Christus als de Stuurman. De tweede preek is een voorbereidingspreek op het Heilig Avondmaal. In zeven preken wordt de gelijkenis van de verloren zoon behandeld. Twee preken gaan over de ontmoeting tussen de opgestane Christus en Maria. In de twaalfde preek gaat het over de kracht van het Evangelie. Verder nog twee preken over de keus van de apostel Paulus. De vijftiende preek gaat over Christus als Voorloper. Ten slotte zijn er drie preken uit de Openbaring waarvan de laatste de bekende preek is over de zakdoek van Christus. Al Gods kinderen komen met betraande gezichten, verduisterd door tranen vanwege de zonde en de vele moeiten in dit leven, aan in de hemel. 'En Christus ontmoet hen aan de deur, met een schone zachte doek in Zijn hand en Hij legt Zijn hand op hun gezichten en zegt: 'Zwijg stil, Mijn lieve kinderen, u zult nooit meer huilen'.

Ds. J.A. Kloosterman schreef een passend 'Woord vooraf'. De vertaling en de uitgave zijn goed verzorgd. De inhoud van de preken van Rutherford zijn vol van de vrije genade van God in Christus Jezus. Wat heeft deze puritein een diep inzicht gehad in het zaligmakend werk van de drie-enige God. Vooral schittert Christus in Zijn gepastheid en onmisbaarheid voor de verloren zondaar. Het is ontroerend en verrassend hoe hij Christus vanuit de Schriften aanwijst. Rutherford gebruikt meerdere keren beelden van de zeilvaart in zijn dagen.

Het schip van Gods Kerk zal aan land komen, want Christus is de goede stuurman, Die met iedere wind kan zeilen. Ja, de kerk van Christus is in goede handen.

DS. W. HARINCK, UTRECHT

Zie, hij bidt

ds. J. Beens

uitg. Den Hertog;

143 blz., € 17,90 euro.

Zie, hij bidt

In het boekje "Zie, hij bidt" wordt de lezer een eerlijke spiegel voorgehouden. In dertig korte hoofdstukken worden personen uit zowel het Oude als het Nieuwe Testament besproken. Per hoofdstuk wordt stilgestaan bij wie deze mensen zijn, in welke tijdelijke omstandigheden zij verkeren en vooral bij de reden van hun gebed. Daarmee bevat het boekje veel praktische lessen over het thema bidden. De hoofdstukken zijn overzichtelijk en toegankelijk geschreven. Het taalgebruik is eenvoudig, waardoor het boekje ook goed leesbaar is voor jongeren. Tegelijk is de boodschap indringend en ernstig. Steeds opnieuw wordt de lezer bepaald bij zijn of haar persoonlijke gebedsleven en levenswandel. De vragen worden niet vrijblijvend gesteld: Hoe staat het met ons gebed? Zoeken wij nog de eenzaamheid om te bidden? Nemen we daar werkelijk tijd voor?

De schrijver laat vanuit het Woord van God zien dat bidden meer is dan handen vouwen en ogen sluiten. Het gaat om een hartelijke afhankelijkheid van de Heere. Verschillende voorbeelden uit de Bijbel passeren de revue: het aanhoudende gebed van Elia, het trouwe gebedsleven van Daniël en het ootmoedige roepen van de tollenaar. Telkens klinkt de oproep tot zelfonderzoek, bekering en wedergeboorte. Het boekje nodigt uit om ons hart ernaast te leggen en ons leven te toetsen aan Gods Woord. Dat geeft de lezer veel stof tot nadenken en overdenken.

Het slothoofdstuk handelt over het belangrijkste en tere Hogepriesterlijke gebed van de Heere Jezus Christus uit Johannes 17. Daarmee wordt duidelijk dat er ten diepste geen gebed mogelijk is buiten het gebed van die grote Voorbidder in de hemel en Zijn reinigende bloed.

Ik kan dit boekje van harte aanbevelen, vooral aan jongeren. Het is kort, helder en confronterend geschreven, en spoort aan tot een ernstiger en persoonlijker gebedsleven.

DS. H.E.P. FORTUIJN, ZWIJNDRECHT

HET KABINET EN DE ONDERWIJSVRIJHEID

Wat kunnen we van het nieuwe kabinet verwachten op onderwijsvlak? Het coalitieakkoord van D66, VVD en CDA licht een tipje van de sluier op.

'Zijt dan niet bezorgd tegen den morgen', zei de Heere Jezus in Zijn Bergrede. Toch hielden velen voor de Kamerverkiezingen hun hart vast: komt er nu een kabinet dat de vrijheid van onderwijs drastisch inperkt?

De verkiezingsuitslag stemde weinigen in het reformatorisch onderwijs hoopvol. D66 aan de leiding in de kabinetsformatie, aan tafel met de VVD, die popelt om artikel 23 van de Grondwet aan te pakken. Een lichtpuntje was de forse zetelwinst van het CDA: zou die partij haar status als hoeder van de onderwijsvrijheid waarmaken, ook aan de formatietafel?

Zowel de seculier-liberale visie op onderwijs(vrijheid) als de christendemocratische zijn duidelijk herkenbaar in het regeerakkoord dat de drie partijen eind januari presenteerden. De coalitie stelt voorop dat de vrijheid van onderwijs 'ouders en leerlingen de mogelijkheid [biedt] om een school te kiezen die past bij hun overtuiging'. Die vrijheid noemen ze 'een fundament in onze grondwet'. Hierin is de CDA-inbreng terug te zien.

Direct daarna volgt de zin dat de onderwijsvrijheid 'niet misbruikt [mag] worden om de kernwaarden van onze democratische rechtsstaat te ondermijnen. Persoonlijke vrijheid en de gelijkwaardigheid van alle mensen komen tot uitdrukking in de burgerschapsopdracht'. Deze passage draagt dan weer het stempel van D66 en VVD. Daarbij komt dat

het kabinet 'blijft werken aan de acceptatie, veiligheid en emancipatie van de LHBTQI+gemeenschap (...) op school (...). Het Regenboogakkoord is hiervoor de basis. We voeren dit akkoord zorgvuldig uit met (initiatief)wetgeving en beleid'.

Genoemd akkoord is ondertekend door D66, VVD én CDA. Daarin staat dat identiteitsverklaringen verboden moeten worden en dat er een acceptatieplicht moet komen voor scholen. Bij die passage staat overigens niet de handtekening van het CDA. Partijleider Bontenbal maakte ook na de formatie op deze punten een duidelijk voorbehoud.

TE VRIEND HOUDEN

Welke van de twee lijnen krijgt de komende jaren de meeste invloed op het onderwijsbeleid? Blijft de vrijheid van onderwijs formeel intact, maar wordt die ondertussen via lagere wetgeving toch ondermijnd? En maakt het nog verschil dat de Onderwijsminister van D66 is, met een staatssecretaris van de VVD aan haar zijde?

Vooraf tot in detail voorspellen waar dit heengaat, is ondoenlijk. Zo kunnen onverwachte gebeurtenissen een grote rol spelen. Als reformatorische scholen negatief in het nieuws komen, kunnen politici dat aangrijpen om de ruimte voor christelijk onderwijs in te perken. Tegelijk geldt dat het kabinet sterk afhankelijk is van oppositiepartijen als SGP en ChristenUnie om wetten door de Kamers te krijgen. Om hen te vriend te houden, moet het kabinet zuinig omspringen met de onderwijsvrijheid. In zijn algemeenheid kunnen we

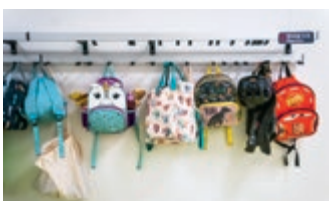
echter zeggen dat door de secularisatie het draagvlak voor Bijbelgetrouw onderwijs afkalft. Steeds minder kiezers, Kamerleden en kabinetsleden staan van harte achter onze scholen.

LEIDSMAN

Wat betekent dit nu voor ons als werker in het christelijk-reformatorisch onderwijs, als ouder of als leerling? Het CDA heeft tijdens de formatie duidelijk haar nek uitgestoken voor de onderwijsvrijheid. De Heere houdt ons in Zijn Woord echter voor dat we het nooit van mensen moeten verwachten. Opvoeders en onderwijzers moeten Gods getuigenis en Zijn wet aan hun kinderen bekendmaken, 'opdat het navolgende geslacht die weten zou (...) en dat zij hun hoop op God zouden stellen en Gods daden niet vergeten, maar Zijn geboden bewaren' (Ps. 78: 5-7).

Niet het coalitieakkoord, maar Gods Woord moet ons program voor de komende jaren zijn. Met daarbij het gebed voor onze gezinnen en scholen: 'Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest! Mocht Die mij op mijn paân ten Leidsman strekken! 'k Hield dan Uw wet' (Ps. 119:3 ber.). Wij weten niet 'wat morgen geschieden zal' (Jak. 4:14), ook niet op onderwijsgebied. We weten wel wat ons te doen staat: 'Zoekt eerst het Koninkrijk Gods en Zijn gerechtigheid' (Matth. 6:33). Alles wat nodig is voor het dagelijks leven zal ons dan toegeworpen worden.

Werkgroep Onderwijs in samenwerking met de VGS
 Reactie:
p.kieviet@hoeksteenscholen.nl

De verkiezingsuitslag stemt weinigen in het reformatorisch onderwijs hoopvol

KERKNIEUWS

BEROEPINGSWERK BEROEPEN

te Emmeloord,
ds. G.J. Baan te Rotterdam-Zuidwijk;
te Kampen,
ds. H.J. Agteresch te Werkendam.

BEDANKT

voor Meeuwen i.c.m. Sprang-Capelle,
ds. M. Joosse te Barendrecht;
voor Vlissingen,
ds. J.B. Zippro te Zoetermeer.

BEVESTIGING EN INTREDE DS. G.W.S. MULDER IN GOUDA

Als Goudse gemeente zijn we verblijd en verwonderd dat de HEERE in Zijn onverdiende goedheid aan ds. G.S.W. Mulder de weg naar Gouda gewezen heeft. Dit betekent dat de Heere nog werk voor hem heeft. Hij stuurt immers een arbeider in dit deel van de wijngaard. De datum voor bevestiging en intrede is dinsdag 5 mei 2026. De bevestigingsdienst begint om 14.30 uur en wordt geleid door ds. P. Mulder. De intrededienst begint om 19.00 uur. Voor genodigden is het mogelijk tussen de diensten over te blijven.

Kerkenraad Gouda

VERGADERING PARTICULIERE SYNODE NOORD-WEST

Op donderdag 9 april (gewijzigde datum!) vergadert de Particuliere Synode Noord-West in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Boskoop. Aanvang 10.00 uur. Mannelijke (doop)leden zijn welkom. Op woensdag 8 april wordt een bidstond gehouden in de kerk van de gemeente te Boskoop. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, gaat ds. W. Harinck, preses van de vorige synode, voor.

VERGADERING PARTICULIERE SYNODE ZUID

Op donderdag 16 april vergadert de Particuliere Synode Zuid in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Goes. Aanvang 9.30 uur. Mannelijke (doop)leden zijn welkom. Op woensdag 15 april wordt een bidstond gehouden in de kerk van de gemeente te Ouddorp. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, gaat ds. S. Maljaars, preses van de vorige synode, voor.

VERSLAG VERGADERING CLASSIS AMSTERDAM 28 JANUARI 2026

Namens de roepende kerk van Lisse opent ds. J. Kroon de vergadering op de gebruikelijke wijze. Hij memoreert het negentigjarig bestaan van de gemeente van Amsterdam, het overlijden van oud-diaken H.J. Rip (Lisse) en het 25-jarig ambtsjubileum van diaken J.G. Baaij (Lisse).

Volgens de lastbrieven zijn de tien classisgemeenten vertegenwoordigd en is de vergadering wettig bijeen. Aan de diakenen wordt keurstem verleend. Het moderamen wordt als volgt vastgesteld: ds. P. Mulder, preses; ds. J. Kroon, assessor-preses; ouderling B.J. Grisnich, assessor; ouderling J.W. van Dijke, quaestor; ouderling B.J.T. van de Worp, scriba. De notulen van de classisvergadering van 27 september 2025 worden ongewijzigd vastgesteld. Een ingekomen brief met het verzoek om financiële steun wordt ter kennisgeving aangenomen.

T.A. Stoop geeft een toelichting op het jaarverslag van de Commissie van Advies van Cedrah. In 2026 vindt een fusie plaats tussen Cedrah en RST. Als gevolg daarvan zal de Commissie van Advies niet langer worden samengesteld vanuit de classes, maar via de Particuliere Synodes. J.C. van Ginkel licht het jaarverslag van de Raad van Advies van Sirjon toe. Hij benadrukt dat de zorg voor kwetsbare ouderen en mensen met een beperking een gemeenschappelijke opgave is. Ook roept hij de kerkenraden op zich te bezinnen op het vraagstuk rondom zorgvrijheid. Binnen de Raad van Advies van Stichting De Vluchtheuvel is een vacature ontstaan. De vergadering stemt in met de voordracht van diaken H.J.J. Hendrikse.

Vervolgens komt de voortgang van het classicaal evangelisatiewerk aan de orde. De evangelisten J. Geerts (Alkmaar) en M. Vos (Amsterdam) geven een toelichting op hun jaarverslag. Geerts merkt op dat het zaad door middel van verschillende activiteiten mag worden gestrooid. Het uitzien is naar

geestelijke vrucht. Vos ondervindt zowel zegen als beproeving in zijn werkzaamheden. Hij ervaart dat juist de jongere generatie op zoek is naar zingeving en belangstelling heeft voor het christelijk geloof.

Het is verblijdend dat er opnieuw een aantal belijdeniscatechisanten is. Beide evangelisten wordt Gods zegen toegewenst. In de ontstane vacatures voor de Classicale Evangelisatiecommissie worden de ouderlingen D.W. van Baarle en L. van Rossum benoemd.

De vergadering geeft de kerkenraad van Lisse toestemming om de zustergemeenten te mogen aanschrijven met het verzoek om financiële steun vanwege de verbouwing/verduurzaming van het kerk- en verenigingsgebouw. In de plaats van de huidige quaestor wordt ouderling J.H.J. Hotting benoemd met ingang van 1 april. De preses staat stil bij het afscheid van broeder Van Dijke en spreekt hem hartelijk toe.

De predikanten hopen binnenkort kerkvisitatie af te leggen; zij zullen hiervoor afspraken maken met de kerkenraden.

Naar de vergadering van de Particuliere Synode Noord-West worden de predikanten J. Kroon en P. Mulder afgevaardigd, alsook de ouderlingen B.J. Grisnich, G. Hoogendoorn, J.H.J. Hotting, S. Kooiman, A.M. Weststrate en B.J.T. van de Worp.

Tijdens de rondvraag vraagt een kerkenraad in hoeverre het nodig is de reserve van de diaconie te verhogen. Het deputaatschap DMZ heeft hiervoor richtlijnen opgesteld. Daarnaast meldt de preses dat het hulpconsulentschap van een tweetal predikanten zal worden beëindigd. Zij worden schriftelijk bedankt voor hun werkzaamheden, alsook de classis Barneveld. De kerkenraden kunnen een beroep doen op de drie classispredikanten.

De volgende classisvergadering wordt zaterdag 12 september gehouden (de datum van zaterdag 18 juli is optioneel). Roepende kerk is Oosterend. Ds. Mulder eindigt de vergadering met gebed.

B.J.T. van de Worp, scriba

BERICHTEN

21 MAART EVANGELISATIEDAG

Op zaterdag 21 maart is de landelijke evangelisatiedag van EVGG in de Bethelkerk te Geldermalsen. Het dagthema is: 'Laat uw licht schijnen'.

Mensen dwalen in het duister. Ook dichtbij, in onze eigen omgeving. De Bijbel roept ons op om niet te zwijgen over de duisternis van de zonde, maar ook om het Licht der wereld daar tegenover te zetten. Kom naar de evangelisatiedag om daar met

elkaar over na te denken. Ds. M. Joosse (voorzitter van EVGG) zal met ons openen en evangelist Frans van Grol (Doetinchem) verzorgt de themalezing. Er zijn zeventien workshops, waaronder twee voor tieners. Na de lunch volgt nog een interview met een toetreder tot de kerk. We hopen om 13.30 uur de dag af te sluiten.

Tijdens het programma is er een kindercrèche en -club. Er is veel ruimte voor onderlinge ontmoeting en uitwisseling van persoonlijke ervaringen. Ook u (jij!) kunt door

uw (jouw!) komst blijk geven van uw (jouw!) betrokkenheid op onze niet-kerkelijke medemens en steun aan onze evangelisten. Op evangelisatiedag.nl staat alle informatie en de mogelijkheid tot aanmelden voor de workshops, de crèche, het kinderprogramma en de lunch.

NB: vind jij het leuk om een steentje bij te dragen aan het kinderprogramma? Meld jezelf dan als evangelisatiedagvrijwilliger via info@evgg.nl

JAARVERGADERING 'HERKENNING 50+'

Op zaterdag 7 maart (10.15-16.00 uur) houdt de reformatorische vereniging voor weduwen en weduwnaars 'Herkenning 50+' haar jaarvergadering in de Adventkerk, Vijftienmorgen 51 te Veenendaal. P.J. Vergunst spreekt over 'Het

duiden van de tijd vanuit christelijk perspectief'. Graag zelf voor een lunchpakket zorgen en voor een contante bijdrage van tien euro. Ieder die tot de doelgroep behoort, is welkom. Meer informatie: tel. 06-29196798 of www.herkenning50plus.nl

ZANGAVOND

Hasselt - Stefanuskerk, zat. 7 maart, 19.30 uur, psalmzangavond m.m.v. bovenstemgroep Doornspijk, Erik Noordzij, orgel, meditatie ds. A. Verschuure, collecte voor stichting Njalawei (toegang vrij).

KERKDIENTEN

ZONDAG 1 MAART 2026

Aagtekerke 9.30 (H.D.) en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; **Aalburg** 18.00 uur stud. W. van Ee; **Aalst** 9.30 en 14.30 uur stud. W. van Ee; **Alblasserdam** 19.00 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Alphen aan den Rijn** 19.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Amsterdam** 15.00 uur ds. J. Beens; **Apeldoorn** 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; **Arnhem** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; **Barendrecht** 10.00 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Joosse; **Barneveld-Centrum** (locatie: GG Barneveld-Zuid) 8.30 en 14.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Barneveld-Zuid** 11.00 en 19.00 uur ds. J. van Laar; **Beekbergen** 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; **Benthuizen** 9.30 en 18.00 uur ds. G. Clements; **Bodegraven** 10.00 en 15.30 uur stud. D. de Jong; **Borssele** 9.30 en 18.00 uur ds. W. de Jong; **Boskoop** 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. P.J. de Raaf; **Brakel** 15.30 uur ds. C. Sonneveld; **Burgh-Haamstede** 18.30 uur ds. M. Boersma; **Capelle aan den IJssel-Middelwatering**

12.00 (H.D.) en 19.00 uur ds. H. van der Heiden; **Capelle aan den IJssel-West** 15.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **De Valk-Wekerom** 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Den Haag-Scheveningen** 10.00 (H.A.) en 17.00 uur ds. M.L. Dekker; **Deventer** 19.00 uur ds. B. Labee; **Dinteloord** 14.30 uur ds. C. van Ruitenburger; **Dirksland** 10.00 en 18.00 uur ds. A.A. Brugge; **Doetinchem** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. P.G. Heijkamp; **Dordrecht** 10.00 en 16.45 uur ds. W.A. Zondag; **Ede** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. J.B. Huisman; **Elspeet** 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; **Emmeloord** 19.00 uur ds. A. Schot; **Enter** 9.30 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. S.W. Janse; **Ermelo** 9.30 en 18.30 uur ds. K. Boeder; **Genemuiden** 9.30 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Goes** 9.30 uur ds. J.J. Tanis en 18.00 uur ds. M. Karens; **Gouda** 19.00 uur ds. P.J. de Raaf; **Goudswaard** 15.00 uur ds. A.A. Brugge; **'s-Gravenpolder** 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; **Groeningen** 19.00 uur ds. A. Verschuure;

Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. J.C. Kriekaart; **Hendrik-Ildo-Ambacht** 10.00 en 16.30 uur ds. M.H. Schot; **Hilversum** 10.00 en 17.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Hoedekenskerke** 16.30 uur ds. G. Hoogerland; **Hoofddorp** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Visscher; **Hoogeveen** 15.00 uur ds. A.T. Huijser; **Houten** 18.30 uur ds. W. Harinck; **Kampen** 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; **Kamperland** 10.00 en 15.30 uur ds. M. Karens; **Kapelle-Biezeling** 10.00 (H.A.) en 19.00 uur ds. G.J. Baan; **Katwijk aan Zee** 18.30 uur ds. J. Kroon; **Kesteren** 12.30 en 18.30 uur ds. D. de Wit; **Klaaswaal** 9.30 en 18.00 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Kootwijkerbroek** 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; **Kortgene** 10.00 uur ds. G. Hoogerland en 14.00 uur ds. G.J. Baan; **Krabbendijke** 9.30 en 18.00 uur ds. P.C. Vlot; **Krimpen aan den IJssel** 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Hoogerbrug; **Kruiningen** 14.00 uur ds. S. Maljaars; **Leerdam** 10.00 en 18.00 uur ds. M.G. van Middendorp; **Leiderdorp** 10.00 en 16.00 uur ds. P.

Mulder; **Lelystad** 9.30 en 16.00 uur stud. B.J. Meulmeester; **Lisse** 10.00 en 16.00 uur ds. J. Kroon; **Meliskerke** 9.30 en 14.30 uur ds. A.E. Brijder; **Melissant** 19.00 uur ds. M.H. Schot; **Middelburg-Centrum** 14.00 uur ds. A.P. Baaijens; **Middelburg-Zuid** 9.30 (H.A.) en 16.00 uur ds. M. Boersma; **Middelharnis** 14.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Mijdrecht** 18.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Moerkapelle** 9.30 en 18.30 uur ds. H. Brons; **Naaldwijk** 18.30 uur ds. P. Mulder; **Nieuw-Beijerland** 9.30 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; **Nieuwdorp** 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Nieuwe-Tonge** 18.30 uur ds. M. Joosse; **Nieuwer Ter Aa** 10.00 en 15.30 uur stud. L.J. van den Berge; **Nieuwerkerk** 18.00 uur ds. J.J. Tanis; **Nijkerk** 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Nisse** 9.30 en 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; **Nunspeet** 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. A. Schot; **Oostburg** 18.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Oosterend (Texel)** 10.00 en 16.00 uur ds. E. Bakker; **Oosterland** 10.00 en 18.30 uur ds. G.J.N. Moens; **Opheusden** 9.30 en 16.00 uur ds. W. Mouw; **Oud-Beijerland** 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Ouddorp** 14.30 uur ds. M. Blok; **Poederoijen** 9.30 en 18.30 uur ds. C. Sonneveld; **Poor-tugaal** 9.30 en 15.00 uur stud. K.L. Blok; **Puttershoek** 15.30 uur stud. A.M.C. Westeneng; **Rhenen** 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; **Ridderkerk** 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; **Ridderkerk-Slikkerveer** 14.30 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; **Rijssen-Noord** 9.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; **Rijssen-West** 9.30 en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; **Rijssen-Zuid** 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; **Rilland-Bath** 14.00 uur ds. J. van Rijswijk; **Rotterdam-Alexanderpolder** 14.15 uur ds. J.M. Evers; **Rotterdam-Centrum** 18.30 uur stud. K.L. Blok; **Rotterdam-IJsselmonde** 9.30 en 17.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Rotterdam-Zuidwijk** 16.30 uur ds. G.J. Baan; **Scherpenisse** 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; **Scherpenzeel** 10.00 en 18.30 uur ds. J. Beens; **Sint Annaland** 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; **Slidrecht** 9.30 (H.A.) en 17.00 uur ds. R.T. Michielse; **Soest** 19.00 uur ds. W. Visscher; **Sprang-Capelle** 9.30 en

18.00 uur ds. W.J. Karels; **Stolwijk** 10.00 en 19.00 uur ds. C. Hogchem; **Terneuzen** 10.00 en 15.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn; **Terwolde-De Vecht** 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. J. Janse; **Tholen** 10.00 en 18.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Tricht-Geldermalsen** 10.00 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; **Uddel** 10.00 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; **Urk** 10.00 en 17.00 uur ds. A.J. de Waard; **Utrecht** 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; **Veenendaal** 9.30 (H.D.) en 16.30 uur ds. B. Labee; **Vlaardingingen** 10.00 en 16.30 uur ds. J.M. Evers; **Vlissingen** 15.00 uur ds. P.C. Vlot; **Waarde** 9.30 en 18.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Waardenburg** 10.00 uur ds. D. de Wit en 18.30 uur ds. W. Mouw; **Wageningen** 15.00 uur ds. K. Boeder; **Westkapelle** 18.30 uur ds. A.E. Brijder; **Wierden-Aadorp** 15.00 uur ds. P.D. den Haan; **Woerden** 10.00 en 18.30 uur ds. J. IJsselsein; **Yerseke** 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; **Zeist** 10.00 en 18.30 uur ds. W. Silfhout; **Zwolle** 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 3 MAART 2026

Hoofddorp 19.45 uur ds. A. Schreuder; **Oosterend (Texel)** 19.00 uur ds. E. Bakker; **Spijkenisse** 19.30 uur ds. A. Schot.

WOENSDAG 4 MAART 2026 BIDDAG

Amsterdam 14.30 en 19.30 uur ds. A.A. Brugge; **Brakel** 14.30 uur ds. M.G. van Middendorp en 19.00 uur stud. W. van Ee; **Den Haag-Scheveningen** 14.30 en 19.30 uur stud. H.R. Keurhorst; **Den Helder** 10.00 en 15.30 uur ds. A. Verschuure; **Dirksland** 10.00 en 19.00 uur ds. K. Boeder; **Eindhoven** 15.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; **'s-Gravenzande** 15.00 en 19.30 uur ds. H.A. van Zetten; **Herkingen** 14.30 uur ds. G.J. van Aalst en 19.00 uur ds. J.M.D. de Heer; **Kamperland** 14.30 en 19.00 uur ds. C.J. Meeuse; **Melissant** 14.30 en 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; **Middelharnis** 9.30 en 14.30 uur ds. H.E.P. Fortuijn en 19.00 uur ds. M. Karens; **Mijdrecht** 14.00 en 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; **Nieuwe-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. L. van der Kuijl; **Ooltgensplaat** 14.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; **Ouddorp** 14.30 en 19.00 uur ds. G. van Manen; **Oude-Tonge** 14.30 en 19.00 uur ds. F. Mulder; **Poortugaal**

15.00 en 19.30 uur ds. S.W. Janse; **Soest** 14.30 en 19.30 uur ds. W. Visscher.

WOENSDAG 4 MAART 2026

Alphen aan den Rijn 19.30 uur ds. J. van Laar; **Capelle aan den IJssel-West** 19.45 uur ds. M. Joosse; **Klaaswaal** 19.30 uur ds. W.J. Karels; **Nunspeet** 19.30 uur ds. A. Schot; **Opheusden** 19.30 uur ds. W. Mouw; **Opperdoes** 19.30 uur ds. E.J. Boudewijn; **Rijssen-Noord** 19.30 uur ds. A.T. Huijser; **Terneuzen** 19.30 uur ds. C. Sonneveld; **Zwijndrecht** 19.30 uur (voor de GBS) ds. J. van Rijswijk.

DONDERDAG 5 MAART 2026

Gorinchem 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; **Nieuwer Ter Aa** 19.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; **Oud-Beijerland** 19.30 uur (voor de GBS) ds. J.M.D. de Heer; **Ridderkerk** 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; **Tricht-Geldermalsen** 19.30 uur ds. R.T. Michielse.

VRIJDAG 6 MAART 2026

Barneveld-Centrum (locatie: GG Barneveld-Zuid) 14.00 uur (huw.bev.) ds. E.J. Boudewijn; **De Valk-Wekerom** 14.30 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; **Urk** 16.00 uur (huw.bev.) ds. A.J. de Waard.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 1 MAART 2026

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2) 9.30 uur; **Amsterdam** (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.30 uur (Bijbeluur) evang. M. Vos; **Breda** (Vriesdongen 1) 10.00 uur; **Emmen** (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. S.R. van Klinken; **Leeuwarden** (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur stud. H.R. Keurhorst en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser; **Merksem** (Jaak de Boeckstraat 21-23) 11.00 (Evangelisatiedienst) en 16.30 uur evang. A. van Setten; **Rotterdam** (Gouwstraat 36b) 14.00 uur evang. M. Rozema; **Scheveningen** (Keizerstraat 177) 14.30 uur evang. M. van Velden; **Tilburg** (Offenbachstraat 105) 10.00 en 16.00 uur evang. H.J. van den Boogaart.

VOOR ALLE IN DIT NUMMER GENOEMDE
TOEKOMSTIGE DATA GELDT:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

ADVERTENTIES

Advertenties en familieberichten aan
Verloop, Alblasserdam:
Ohmweg 31, 2952 BD Alblasserdam
078-6912899, saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning
aangeleverd te zijn. Rouwadvertenties
uiterlijk aanleveren maandag 9.00 uur.

*Daarom zijn zij voor den troon van God,
en dienen Hem dag en nacht in Zijn tempel;
en Die op den troon zit, zal hen overschaduwen*
Openbaring 7:15

Met droefheid deelt de kerkenraad van Kapelle-Biezeling
mee dat op 14 februari door de Heere is thuisgehaald zijn oud-
ambtsbroeder

Albertus Jacobus Vogel (Bert)

echtgenoot van Lucina Jacoba Vogel-Meeuse

in de leeftijd van 73 jaar.

Hij mocht in de gemeente als ouderling dienen van januari
2024 tot en met juni 2025. Vanwege een ernstige ziekte legde
hij toen zijn ambt neer.

We danken de Heere voor wat Hij in deze korte periode in
deze broeder aan kerkenraad en gemeente heeft gegeven.
Nu mag hij voor eeuwig de Heere dienen in Zijn tempel.
De Heere trooste zijn echtgenote Loes, hun kinderen en
kleinkinderen.

Namens kerkenraad en gemeente,
M.C. Schroevers, preses
J. van Mourik, scriba

Als wij terugdenken aan het ziek- en sterfbed van mijn innig
geliefde, zorgzame en onvergetelijke man, onze lieve vader,
opa en overgrootvader

Leendert Blok

zijn wij verwonderd en verblijd over de goedheid, trouw
en leiding van de Heere, waarvoor wij Hem hartelijk willen
erkennen.

Daarnaast heeft uw meelevens, verbondenheid en warmte na
zijn overlijden ons allen zeer goed gedaan. Hiervoor willen wij
u hartelijk danken.

P. C. Blok - Spijk
Kinderen
Klein- en achterkleinkinderen

Schelluinen, februari 2026

Middelburg-Veere, beleef rust
en ruimte voor 2 personen.
www.kleinsintjan.nl

Nieuw! **Zingen bij de
Catechismus**, Lianne Verhelst,
www.ramshoorn.nl

Er even tussenuit, of vakantie.
Dat kan in ons comfortabel 2-6
pers. vakantiehuis - NUNSPEET
op park aan 't Veluwemeer
www.familiehuise20.nl

Bijeenkomst - Kesteren

D.V. **zaterdag 28 maart 2026**
om **14.30 uur** vindt in Kesteren
een bijeenkomst plaats waarin
ds. A. van Voorden op een-
voudige en begrijpelijke wijze
uit de Bijbel verteld.
De bijeenkomst is speciaal
bedoeld voor cliënten van
De Schutse en kinderen van
het speciaal onderwijs.

Ook jongeren en volwassenen
die elders wonen, werken of
dagbesteding ontvangen zijn
van harte welkom.

Gezinnen en andere
belangstellenden nodigen we
eveneens van harte uit om de
bijeenkomst bij te wonen.

Na afloop wordt bij de uitgang
een collecte gehouden.
Aansluitend is er gelegenheid
om elkaar te ontmoeten en
staat er koffie en thee klaar.

Locatie: Hersteld Hervormde
Kerk in Kesteren, Overste J.M.
Kolfstraat 1 4041 CC Kesteren
Tijd: 14.30 tot 15.30 uur.
Vanaf 14.00 uur is er inloop.
Toegankelijkheid: het kerk-
gebouw is rolstoeltoegankelijk.

*Deze bijeenkomst wordt
georganiseerd door en valt
onder de verantwoordelijkheid
van De Schutse. Het betreft
geen kerkdienst.*

Vakantiewoningen te huur in
de mooie **Duitse Pfalz**. Volop
natuur, rust, ruimte. Meer info:
www.beth-etham.de of 0049-
6385-9255577 (vaste net)
of 0049-151-57262272
(mobiel met Whatsapp).
We spreken Nederlands!

Woudenberg/Scherpenzeel
Vakantiehuisje, stacaravans
en kampeerplekken te huur
op mini-camping.
www.kleinoudenhorst.nl
Tel. 0640023232

Nieuw in Zeeland!
www.campingdevierwindstreken.nl
Tel. 06 250 500 61

Vakantiewoning te huur
aan mooie dijk in Leerdam.
Bloesemtijd nog vrij!
www.dijkhuisleerdam.nl
Evt. ook voor een langere
periode te huur.

Psalmzangavond Dordrecht
DV **zaterdag 21 maart** is
er een grote psalmzangavond.
De toegang is gratis en de
collecte is bestemd voor de
renovatie van de Elimkerk -
Capelle Middelwatering.
Ds. H. van der Heiden ver-
zorgt de opening en meditatie.
Organist is **Huig van der Knijff**
en **Wilhelm Groenendijk**
speelt mee op de trompet.
Aanvang 19.00 uur, zodat ook
de kinderen mee kunnen zingen
en in het programma zijn ook
bekende psalmen opgenomen.
Het adres is Lange Gelderse-
kade 2, 3311 CJ Dordrecht en
de kerk gaat om 18.30u open.
U/jij komt toch ook?

**Feminine Herbal Complex
(NeoLife) Kruidentablet**
voor de vrouw: balanceert de
hormonen, bij ongemakken
rondom menstruatie/overgang,
verlicht zwaarmoedigheid en
somerberheid.
Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl

Lotgenotenbijeenkomst voor
omstanders van seksueel
misbruikslachtoffers. Wanneer:
D.V. dinsdag 3 maart 2026
Tijdstip: 19.45 uur
Waar: Pand van Cotap BV,
Mindenstraat 3 Zwolle
Aanmelden op:
www.geschondenparels.nl

**Genieten van de Betuwe
in bloei?** 06 37 18 21 93
www.vakantiehuisjedevlissing.com

Vakantiechalet te huur
Boek nu uw vakantiewoning
op Camping de Meulebarg te
Elspeet. Het betreft een luxe
nieuwbouw chalet voorzien van
een volledig afgesloten veranda
en schuur, prachtig gelegen op
de Veluwe. Geschikt voor
5 personen. Te boeken vanaf
half mei 2026. Er zijn nog een
aantal weken beschikbaar.
Inl.: 0113-503883 of per mail:
jlharthoorn@solcon.nl

Eén kopje koffie met 70 werkgevers?

Kom naar BanenExpo en maak in één keer kennis met 70 christelijke werkgevers uit de regio.

EDITIE
Zuidwest - Nederland

LOCATIE
GKB Groep - Barendrecht

MEER INFO
www.banenexpo.nl

6 & 7
maart

Banen expo
Banen met betekenis bij jou in de regio.

MANNENZANGAVOND

Alle mannen en jongens van harte welkom! **DV 7 maart - GG Oud-Beijerland** - 19.30 uur
Ds. J. van Rijswijk - meditatie
Ardy Droogendijk - orgel
Collecte t.b.v. GBS

Bureau Mark.

Mark Verweij
Psychosociaal therapeut

mark@bureaumarck.nl
+31 (0)6 53 29 69 57
bureaumarck.nl

Maak jij ook dé stap naar de zorg?

- Teamleider DAC Achterberg
- Teamleider Ambulant
- (Persoonlijk) begeleider Oud Vossemeer
- (Persoonlijk) begeleider Intensieve begeleiding Kesteren
- (Persoonlijk) begeleider intensieve begeleiding Jeugd Kesteren

Ontdek alle mogelijkheden via de website. En kom in contact met onze recruiters, via werkenbij@deschutse.nl of 06-39 36 75 89.

Welkom bij onze Regioavonden

Hoor de verhalen.
Ontmoet de mensen.
Stel je vragen!

Jean Sterk docent,
carriëreswitcher

"Als je twijfelt om het reformatisch onderwijs in te gaan: doe het! Ik heb nog geen dag spijt gehad. Een baan met meerwaarde én voldoening."

Regio Oost
31 maart
Kampen

Regio Midden
5 maart
Barneveld

Regio West
12 maart
Gouda

Regio Zuid
30 maart
Gorinchem

Meld je aan via:

Stap in het onderwijs

onderwijsregioprogressus.nl/regioavond

KROON
TEGELS & PVC

Specialist in vloertegels, wandtegels en PVC vloeren

Energieweg 8c | 4231 DJ Meerkerk | 0183 - 35 42 25
info@kroontegels.nl | kroontegels.nl

T.H. zr. ruime, complete nette **6 pers. st.caravan**, open (vis-, vaar)water in FRIESLAND, incl. gebr. m.boot, trampo, wifi. Div. data + bouwvak. 0641437993

D.V. zaterdag 7 maart **Psalmzangavond+bovenstem** HHK Elspeet (Vierhousterweg 45)
Leiding: ds. A.J. Britstra
Orgel: Bart Kruithof | **Thema: Psalmen rondom Biddag**
Aanvang: 19.30 uur
Toegang vrij + collecte
Meer info: www.bartkruithof.nl

Een klein en persoonlijk administratiekantoor in Barendrecht is op zoek naar een **boekhoudkundig medewerker m/v** (1 tot 2 dagen per week) voor de verwerking van financiële administraties in het boekhoudpakket SnelStart. Voor inlichtingen kunt u bellen naar 06 - 100 36 217

Te huur; **vakantiewoning te Damwoude**, 3 km van Dokkum, geschikt voor 2 volw. personen. Voor inl.: 06 19496529

Sirjon
ZORGGROEP

Laat je hart spreken

Kom werken bij Sirjon

Als medewerker op het dienstencentrum in Ridderkerk ondersteunt u de zorg achter de schermen. U zorgt dat processen lopen, collega's verder kunnen en cliënten goede, veilige en liefdevolle zorg ontvangen. U werkt vanuit Bijbelse waarden, bent betrokken en weet dat uw bijdrage essentieel is voor wat er op de zorgvloer gebeurt.

Hier kunt u met uw hart én handen het verschil maken.

Voor alle vacatures bekijk de website!
sirjon.nl/vacatures

Nieuwe baan, vertrouwde sfeer

Bij Attend | accountants in Barneveld delen we dezelfde normen en waarden. We werken hard, leveren kwaliteit en doen dat in een sfeer die voor jou direct vertrouwd voelt. Wij zoeken versterking:

> Relatiebeheerder

Kom jij binnenkort sfeer proeven?

Kijk voor meer info op attendaccountants.nl/vacature of bel 0342-221010

attend
ACCOUNTANTS

Antonie Fokkerstraat 2A
3772 MR Barneveld
0342-221010

attendaccountants.nl

Wij zoeken een

Bestuurder

Berséba zoekt een bestuurder die vanuit overtuiging bijdraagt aan inclusiever reformatorisch onderwijs. Iemand die richting geeft, mensen verbindt en met strategische kracht het voortouw neemt.

Herken jij je in deze beschrijving?
Dan ontmoeten we je graag.

Meer informatie?
Het uitgebreide functieprofiel en de info over solliciteren kun je vinden op de website berseba.nl.

Berséba

DE KOSTUUMSPECIALIST

De grootste in ambtskostuums, zakelijke (maat)pakken én trouwkostuums. We adviseren u graag persoonlijk (desgewenst op afspraak), van harte welkom!

Bergambacht | Veenendaal | [f](#) [@](#) [p](#) [in](#) speksnijder.nl

SPEKSNIJDER

mode met aandacht

UITNODIGING

D.v. vrijdag 20 maart 2026
Gereformeerde Gemeente Dordrecht
Mauritsweg 286 - Aanvang 19.30 uur

Christelijk omgaan met miskraam en stilgeboorte
Dhr. Arthur Alderliesten van st. Schreeuw om Leven hoopt te spreken over het door hen uitgegeven boek met bovenstaande titel

Reformatische vereniging voor ouders bij wie tijdens de zwangerschap of kort na de geboorte kind(eren) zijn overleden

www.indeknopgebroken.nl tel: 06-49 49 94 99

Omstreeks D.V. 20 maart verschijnt bij ons:

Ds. J. de Kok:
DE GULDEN MIDDENWEG

€ 23,90

Breed of Smal is vanaf 24 februari weer leverbaar, 11e druk.

Ook via uw boekhandel t.z.t. leverbaar.

 Drukkerij Van Velzen
Zuidweg 19 - Krabbendijke www.velzenbv.nl
Tel. 0113-501402 ljmeeuwsen@velzenbv.nl

JOH. DE HEER
toetsen en meer. sinds 1898

Uw orgel en piano specialist

www.johdeheer.nl
Leeghwaterstraat 46/47 · 3364 AE Sliedrecht
Tel.: 0184-419 611 · email: info@johdeheer.nl

Vast in een Pornoverslaving?

Mediorah helpt je weer grip te krijgen! zet de eerste stap naar herstel en neem contact op.

www.mediorah.nl

100 % online behandeltraject mogelijk

Je hoofd nooit stil? Vast in angst, stress en onrust?

Doorbreek die cirkel en ervaar rust!

Gratis online workshop 'Weg met je onrust!' 5 maart | 10.00 uur
Jouw eerste stap naar rust en ontspanning!

AB STRESSNONRUSTDEBAAS.NL
Albert van den Berge
tel. 06-25081102

LANDELIJKE EVANGELISATIEDAG

D.V. 21 MAART 2026

Laat uw licht schijnen

evangelisatiedag.nl

4e editie

MANNENZANG DORDT

DV vrijdag 27 maart

HENK FRANK STRIJKERT & DICK SLAGMAN - ORGEL
DS. A. SCHOT - SPREKER

COLLECTE T.B.V. DE THEOLOGISCHE SCHOOL

Bestel kaarten en voor meer informatie:
NAARHETCONCERT.NL

de **Saambinder**
BEWUSTE KEUZE

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten
Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. B. Labee
Redacteuren: J. van 't Hul, W.G. Hulsman, ds. G.W.S. Mulder
Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers, boeken ter recensie en vragen voor de rubriek 'Vraag en antwoord' naar:
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-513597
E b.labee@klikSAFE.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten, meditaties en voor vragen die bestemd zijn voor de redactie:
J. van 't Hul
Liedererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E redactie@desaambinder.nl
Aanlevertijd van kerknieuws en berichten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór de datum van verschijning van De Saambinder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening, Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden:
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v.
De Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementsprijzen:
voor Nederland: € 15,50 per halfjaar voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor: Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika:
A.C. Kieboom
21093 Sprinkle Road
Vicksburg, MI 49097
T 001 269 720 3533
E saambinder.noordamerika@gmail.com

Enkele handige websites Gereformeerde Gemeenten:
Algemeen: www.gergeminfo.nl
(doorklikken naar diverse deputaatschappen)
De Saambinder: www.desaambinder.nl
Adviesplein gemeente en gezin: www.gemeenteengezin.nl

Studenten: www.studentengergem.nl
Jeugdbond: www.jbgg.nl

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden bijdragen, kerknieuws, berichten en advertenties zonder overleg aan te passen, in te korten of zonder opgave van redenen niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid betreffende de inhoud van de advertenties en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Mensen met een leesbeperking kunnen door middel van een abonnement van de Christelijke Bibliotheek voor blinden en slechtzienden (cbb.nl) wekelijks De Saambinder lezen.

VRAAG EN ANTWOORD DOOR DS. LABEE

In een preek hoorden wij over het onderscheid tussen enig zicht hebben op het lijden en sterven van Christus en het gemeenschap hebben aan Zijn lijden en sterven. Wilt u het uitleggen?

GEMEENSCHAP AAN ZIJN LIJDEN EN STERVEN

ZIENDE BLIND

Veel mensen hebben letterlijk of overdrachtelijk iets gezien of vernomen van het lijden en sterven van de Middelaar. En voor velen zal het wel zijn zoals in het bekende 'Wachtwoord der hervormers' door ds. Robert Murray McCheyne (1813-1843) werd gedicht:

*'Ik deed als Jeruzalems
dochters weleer,
Ik weende om de pijn van
mijn lijdende Heer,
En dacht er niet aan,
dat ik zelf door mijn schuld,
Zijn kroon had gevlochten,
Zijn beker gevuld.'*

Blind voor het bitter lijden en sterven waren vele schriftgeleerden en farizeeën, al leefden ze dicht bij Mozes en de Profeten. Blind voor de noodzaak van verzoening door voldoening was overwegend het Joodse volk, al wees heel de oudtestamentische bedeling erop dat 'zonder bloedstorting geen vergeving' zou geschieden. Blind waren ook Jezus' leerlingen toen ze instemden met Petrus' woorden: 'Heere, zijt U genadig; dit zal U

geenszins geschieden'. En dat terwijl hun Meester hen voorbereide op een andere levensgang: 'Van toen aan begon Jezus Zijn discipelen te vertonen dat Hij moest heengaan naar Jeruzalem, en veel lijden van de ouderlingen en overpriesters en schriftgeleerden, en gedood worden, en ten derden dage opgewekt worden'.

Bovengenoemde dichter, McCheyne, geeft het treffend weer wat onmisbaar nodig is:

*'Maar toen mij Gods Geest aan
mijzelf had ontdekt,
Toen werd in mijn ziele
de vreeze gewekt.
Toen voelde ik wat eisen
Gods heiligheid deed.
Daar werd al mijn deugd een
wegwerpelijk kleed!'*

STERVENDE LEVEN

In die weg wordt er plaatsgemaakt voor de verzuchting van de apostel Paulus: 'Opdat ik Hem kenne, en de kracht Zijner opstanding en de gemeenschap Zijns lijdens, Zijn dood gelijkvormig wordende' (Fil. 3:10). Dan gaat het niet om meer of minder zicht, van verre of meer nabij, van Jezus' lijdensgang. Nee, het gaat over gemeenschap hebben

aan Jezus' dood en opstanding. Kanttekening 41 schrijft kort en klaar bij de kracht van Zijn opstanding: 'Dat is, de vruchten en weldaden die Hij door Zijn dood ons verkregen hebbende, door Zijn opstanding krachtiglijk toe-eigent en toebrenge, namelijk onze rechtvaardigmaking voor God, en de kracht om uit den dood der zonden op te staan'. En bij die 'gemeenschap' met de Borg lezen we: 'Dat is, opdat ik deel hebbe aan de vruchten van het lijden van Christus, namelijk dat ik daardoor van de straf der zonden verlost en tot een nieuw leven opgewekt worde, en om Zijnentwil gaarne verdrage alle lijden, kruis en verdrukking, die mij om Zijnentwil zou mogen overkomen'. In de catechismusverklaring (Zondag 16) van ds. J. van Sliedregt (1914-1973) staat dit voorbeeld: 'Eens vroeg een jongen aan een ervaren christen wat het betekende der zonde en der wereld gestorven te zijn. De pelgrim sprak: Ga heen naar het kerkhof en roep de doden, dat zij uit hun graven komen. De jongen zei verwonderd: Zij zullen niet komen. Ga dan heen en prijs hen en doe hun schone beloften. Maar weer was het antwoord: Zij zullen niet komen. Ga dan en scheld en dreig hen. Antwoord: Het zal tevergeefs zijn, de doden zullen niet horen. Toen zei de pelgrim: Leer dan daaruit, wat het zeggen wil in gemeenschap met Christus der zonden gestorven te zijn, namelijk in en uit Hem, door in Zijn dood als te verdwijnen en het schild van Zijn bloed op te heffen, de stem der wereld en de zonde te weerstaan. De keerzijde van dit sterven is het leven, dat is dat wij onszelf Hem tot een offerande der dankbaarheid opofferen'.

Lezer(es), kent u dit stervende leven?

HEB JIJ/HEBT U OOK EEN VRAAG?

Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie. Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder. **Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.**

